یادداشت

یک پیشنهاد برای آقای رئیس‌جمهور

ادامه از صفحه اول

برخلاف بسیاری از کشورها که انتصاب مدیران ترکیبی از شایسته‌سالاری و تخصص‌گرایی مصون از مداخلات سیاسی در سطح میانی و انتخاب سیاسی در سطح مدیران ارشد است، انتخاب بدون ضابطه مدیران، شکاف کیفی زیادی میان صف و ستاد ایجاد کرده است. ضعف نهاد آموزش، گزینش‌ها، مشکلات نظام جبران خدمت، بازنشستگی و مهاجرت، نیز ذخیره دانایی دولت را بیشتر تحلیل برده است. سخنان دکتر پزشکیان در اتاق بازرگانی مبنی بر تعهد او در تغییر برخی از رویه‌ها، به‌ویژه اصلاح رابطه دولت با دانشگاه، استفاده از ظرفیت‌های نهادهای پژوهشی کشور یا دعوت نهادهای مدنی و صنفی به ادوکسی و ترویج‌گری برای تغییر، ممکن است تا حدی ضعف کارشناسی کنونی را تعدیل کند، اما تقویت ذخیره دانایی دولت یک فرایند طولانی و زمان‌بر و نیازمند حمایت حاکمیت برای تغییر رویه‌های کنونی است. همچنین ظرفیت سیاسی دولت به معنای پذیرش تولیت دولت در تعیین سیاست‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیز نیازمند گفت‌وگو در سطوح بالای حاکمیتی است. به‌ویژه با یادآوری این نکته که یکی از عوامل عدم اقبال ۶۰درصدی در انتخابات دور نخست ریاست‌جمهوری، تلقی مسلط جامعه درباره بی‌تأثیری دولت‌ها در ایجاد تغییرات است. این روایت که رفت‌وآمد دولت‌ها تغییری در شرایط ایجاد نمی‌کند، احیانا در کاهش ۳۵ درصد مشارکت (۷۴ درصد سال ۱۳۹۶ به ۳۹ درصد سال ۱۴۰۳) بی‌تأثیر نبوده است. به طور مثال، همبستگی بالای بین افزایش فقر استانی به‌ویژه در بین زنان و جوانان با کاهش نرخ مشارکت استان‌ها در این دوره قابل مشاهده است. توفیق‌نداشتن پزشکیان نیز می‌تواند روند کاهشی نرخ مشارکت را تشدید کند.

اما درباره ظرفیت اجرائی دولت، تأکید صرف بر به‌کارگیری نیروهای توانمند یا استفاده از تکنیک‌های سیاست‌گذاری به خودی خود کافی نیست. برای احیای ظرفیت نهاد دولت، تیم همراه آقای پزشکیان نیازمند شناخت از اصلی‌ترین موانع کار مدیران اجرائی دولت و تلاش برای کاهش این موانع اجرائی است.

چهارم: یک پیشنهاد برای تقویت ظرفیت اجرائی، برگزاری یک پیمایش موانع محیط کار مدیران ارشد است. وجود افراد توانمندی مانند آقایان عبدی، گودرزی، جوادی‌یگانه و تجربه اتاق بازرگانی در برگزاری ده‌ها پیمایش موانع محیط کسب‌وکار، امکان ارزیابی مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی مدیران ارشد دولتی را مهیا می‌کند. نتایج این پیمایش می‌تواند موانع درونی و بیرونی تهدیدکننده ظرفیت اجرائی دولت را در اختیار نهاد دولت قرار دهد.

براساس سالنامه آماری سازمان امور اداری و استخدامی کشور، نهاد دولت با بیش از دومیلیون‌و صد هزار کارمند، صاحب دو هزار پست مدیریتی ارشد است. نیمی از این پست‌های ارشد مدیریتی در وزارتخانه‌های اقتصادی مانند وزارت اقتصاد، رفاه، نفت و صمت است. انجام پیمایش مهم‌ترین موانع محیط اجرائی کشور و مراجعه به مدیران ارشد پیشین، تصویری از اصلی‌ترین موانع ظرفیت اجرائی را در اختیار دولت جدید قرار می‌دهد، به‌ویژه اینکه ثبت درس‌های آموخته‌شده از تجربه دولت دوم روحانی و جمع‌بندی آن نیز در فرایند ظرفیت‌سازی بسیار راه‌گشا خواهد بود. هرچند بخشی از موانع به دلیل ساختار حقوقی کشور یا مقاومت نهادهای خارج از دولت امکان برطرف‌شدن ندارد، اما ممکن است برخی از طریق مذاکره، تغییر رویه یا آموزش مدیران علاج‌یافتنی باشد. تکرار منظم این پیمایش‌ها در میان مدیران ارشد جدید نیز میزان توفیق دولت در کاهش موانع ظرفیت اجرائی کشور را در هر دوره نشان می‌دهد و بخشی از پروسه ظرفیت‌سازی نهاد دولت خواهد بود.

کلام آخر اینکه اگر اصلی‌ترین چالش پیش‌روی دولت پزشکیان را چگونگی عمل به وعده‌های او در احیای نهاد دولت بدانیم، تأکید دوباره و تکرار این چند نکته ضروری است. تقویت «توان حل مسئله» دولت نه یک امر تکنیکی و فنی بلکه روندی طولانی و پیچیده است. این توانمندسازی در گرو ارتقای ظرفیت کارشناسی، اجرائی و سیاسی دولت و نیازمند برنامه مشخص و خلق یک اجماع در سطوح بالای حاکمیت است. برای تأمین این پیش‌نیازها، دولت جدید نیازمند برآورد موانع توسعه ظرفیت‌های خود و ایجاد یک محیط حمایتگر و هماهنگ است. همچنین دولت نیازمند تبیین بدون لکنت پیامدهای ناگوار ادامه روند کنونی است، به‌ویژه اینکه ناتوانی دولت در طراحی «سیاست خوب»، ناتوانی در اجرای این سیاست‌ها و نداشتن اختیار در تخصیص منابع بودجه یا تغییر اولویت‌های بودجه‌ای کشور و به عبارت بهتر ادامه خلع ید دولت در سیاست‌گذاری، کشور را با انباشتی از ابرچالش‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیش‌ازپیش مواجه خواهد کرد. طبعا تبعات این «حکومت‌ناپذیری» نهاد دولت به معنای ناتوانی در مدیریت و رفع بحران‌ها صرفا نه‌فقط دولت پزشکیان، بلکه آینده دولت‌های بعد از او را نیز به گروگان خواهد گرفت.

*** دکترای سیاست‌گذاری اجتماعی و پژوهشگر مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه برانداییز آمریکا**

مکثی درباره پرمخاطب‌ترین وزارتخانه کشور

«شرق» نظرات جمعی از معلمان و کارشناسان را درباره وزیر آموزش و پرورش، وظایف او و چالش‌های این وزارتخانه منعکس کرده است

شرق: این روزها تب‌وتاب انتخاب هیئت‌وزیران در دولت چهاردهم بالاست و گروه‌ها و جناح‌ها تلاش می‌کنند گزینه‌های نزدیک خود را در جایگاه وزارت بنشانند. از دیگر سو، امیدها چه برای آنهایی که به‌شکل شکننده‌ای رأی داده‌اند و چه برای بسیاری از آنهایی که به‌شکل شکننده‌ای رأی نداده‌اند به وجود آمده که ممکن است شرایط تغییر کند و با گامی هرچند کوتاه شاهد بهترشدن امور اجرائی باشند. در این شرایط وزارت آموزش و پرورش به‌عنوان پرمخاطب‌ترین وزارتخانه کشور با حساسیت زیادی از سوی ذی‌نفعان آن پیگیری می‌شود. برکسی پوشیده نیست که این وزارتخانه دچار گرفتاری‌های گسترده و عمیقی است و نیازمند کوشش‌های شبانه‌روزی برای رفع بحران‌های درونی و بیرونی، آن هم به‌وسیله وزیری توانمند، آگاه و قدرتمند است تا همین گام کوچک را بردارد. ازاین‌رو به سراغ چند معلم رفتیم و از آنها خواستیم دغدغه‌های خود را در این روزها برایمان بنویسند. یادداشت‌های زیر حاصل این درخواست بود.

منتظر رفع دغدغه‌ها می‌مانیم

عبدالجلیل کریم‌پور

انتخابات ریاست‌جمهوری با شرکت نیمی از کسانی که می‌توانستند رأی دهند، برگزار شد و منتخب مردم با کسب ۵۳ درصد آرا در مرحله دوم دوره چهاردهم به‌عنوان رئیس‌جمهور به‌مدت چهار سال برگزیده شد. آنچه در ابتدای این یادداشت می‌توان به آن اشاره کرد و تأکید مؤکد بر آن داشت، دغدغه‌هایی است که در قالب خواسته‌های مردم ارائه و در ایام تبلیغات، قول مساعد برای رفع این دغدغه‌ها داده شد.

نگاه رفرمی برای وضعیتی که در آن قرار داریم، ناشی از تلاش برای رسیدن به وضعیت مطلوبی است که رأی‌دهندگان و حتی کسانی که رأی ندادند، به دنبال آن هستند. این مهم زمانی خود را به‌درستی نشان خواهد داد که مجموعه‌ای قابل و متخصص در کابینه حضور پیدا کنند و با تدبیری منطقی در راستای خواسته‌های مردم گام بردارند. اعتماد به یک مجموعه زمانی محقق می‌شود که تلاش را در راستای رسیدن به خواسته‌ها شاهد باشیم. با توجه به جایگاه وسیع فضای مجازی، همه عملکردها رصد می‌شوند و افراد و گروه‌ها متناسب با رصدهای مدنظر تحلیل می‌شوند.

فرصت ایجادشده کنونی باید به‌درستی استفاده شود. خواسته‌ها در همین ابتدا فهرست شده و در زمان‌های متفاوت بررسی شوند تا روند روبه رشد به‌درستی مشاهده شود.

کارشناسان متعدد در زمینه‌های مختلف ورود کرده، آسیب‌ها را شناسایی و در راستای رفع آسیب‌ها گام بردارند تا نتیجه امر، خود را به‌درستی نشان دهد.

آموزش و پرورش خسته است، دانش‌آموزان انگیزه‌های‌شان را گم کرده‌اند و تحصیل دیگر رغبتی را برای آنها ایجاد نمی‌کند. بی‌کاری بر شانه‌های همگان سنگینی می‌کند. یکسان‌نگری، انگار رخت بربسته و همه چشم‌به‌راه آن هستند. تورم سربه‌فلک کشیده و دمار از روزگار همه برآورده است. دغدغه‌های متعدد دیگر که خارج از بحث یک یادداشت کوتاه است، همه و همه مشکلاتی هستند که گریبان‌گیر جامعه هستند. همه این مسائل مهم که هم رئیس‌جمهور محترم واقف بر آن است و هم شهروندان از آنها اطلاع دارند.

آنچه مهم است، اجرای همه مؤلفه‌هایی است که همگان به‌درستی واقف بر آن هستند. باید تلاش کرد تا امیدی که در همین اندازه حضور پیدا کرده، ماندگار و اثربخش باشد. مردم به گفتار و عملکرد رئیس قوه مجریه اعتماد کرده و می‌خواهند آنها را در واقعیت اجرائی ببینند. نگاه‌ها همچنان به آینده روشنی است که در انتظارش هستند. باشد که تاریخ، پاسخ به این اعتمادها را به ماندگاری ثبت کند.

انتخاب وزیر در دوره پسابحران آموزشی

نرگس ملک‌زاده
کنشگر صنفی-رسانه‌ای معلمان

با پایان‌یافتن ماراتن انتخابات وارد مرحله‌ای جدید و بسیار مهم در آموزش و پرورش شده‌ایم. بحث انتخاب وزیر به‌عنوان پیشران حرکت یکی از موضوع مورد توجه معلمان بوده است. وزیر کاربلد توان به‌کارگیری شبکه مدیرانی را دارد که بتوانند او را در ادامه مسیر یاری رسانند و اگر این شبکه‌سازی به‌خوبی انجام شود اولین دغدغه آموزش و پرورش، یعنی به‌کارگیری درست و بجای سرمایه انسانی می‌تواند نقطه شروع دوباره و قابل اتکا برای یک ادامه قدرتمند باشد. اما برای رسیدن به این خط شروع مجدد باید به انتخاب وزیر توجه ویژه‌ای داشت. اگر وزارت آموزش و پرورش را یک کتاب بدانیم، بدون شک باید تیتر و موضوعش دلنشین باشد تا امیدوار بود محتوایش هم می‌تواند غنی و پرمایه باشد. ذکر این نکته را در ابتدا لازم می‌دانم که دیگر فعلا نباید منتظر تحول بود، باید ابتدا گام‌هایی به‌عقب‌رفته را روبه جلو تقویت کنیم. فعلا بحث تحول را اگر از گزینه‌ای شنیده‌اید زیاد جدی نگیرید، زیرا ابتدا نیازمند تغییر هستیم.

آموزش و پرورش دولت چهاردهم درحال‌حاضر با توجه به عملکرد ضعیف وزرای دولت رئیسی، آغازگر دوران پسابحران خواهد بود و این مسئله مهم لزوم شکل‌گیری یک تیم قوی و در رأس هرم، وزیر تماما آموزشی را طلب می‌کند. انتخاب وزیر با توجه به منظومه فکری دغدغه‌مندان آموزشی متفاوت است. عده‌ای وزیر را از متن معلمی و مدرسه می‌خواهند و نگاه عده‌ای کاملا در مقابل آنهاست و اعتقاد دارند باید یک فرد و چهره ملی وزیر آموزش و پرورش باشد. اما به نظر معقول‌ترین نگاه به این انتخاب، حد وسط و میانه است. آموزش و پرورش به کسی نیاز دارد که در قامت وزیر فایل‌بندی دقیق و صحیحی از آموزش و پرورش داشته باشد و حداقل قبل‌تر در رده‌های مختلف ستادی تجربه مدیریت‌هایی میانی را اندوخته داشته باشد. این افراد با تجربه و مسئولیت‌های گذشته خود واکنش سریع‌تر و معقول‌تری را به نسبت به آنچه از دولت رئیسی تحویل خواهند گرفت، دارند و در ادامه مسیر می‌توانند آشفتگی‌های اداری و آموزشی را کاسته و بعد از خروج از این وضعیت قدم‌هایی را در جهت اتفاقات خوب و مورد انتظار بردارند.

اما قرار بر حد وسط گرفتن بین این دو دیدگاه بود؛ یک مدیر آموزشی به‌واقع نمی‌تواند گره از این کلاف سردرگم باز کند و یک چهره ملی که سابقه مدیریت‌های بالا را در کشور داشته و آموزش و پرورش در گوشه ذهنش خاک خورده یا اصلا نگاهی به آن نداشته است، در این برهه زمانی نمی‌تواند تغییر مسیر مورد انتظار را ایجاد کند. انتخاب یک وزیر نام‌آشنای آموزشی در مقابل یک چهره ملی دور از فضای فکری آموزشی مقدم است، اما به‌تنهایی کفایت انتخاب نخواهد بود. وزیر آموزش و پرورش به‌دلیل گستردگی ارتباط این نهاد تربیتی با دیگر ارگان‌ها باید وجاهتی سیاسی نیز داشته باشد؛ اما منظور از سیاست در اینجا به‌معنای معمول آن نیست. شایسته است که وزیر معرفی‌شده به مجلس فردی باشد که سیاست آموزشی را خوب آموخته باشد؛ داشتن این ویژگی می‌تواند هر دو دیدگاه را پوشش دهد. چانه‌زنی‌های سیاسی آموزشی مکمل موفقیت برنامه آموزشی خواهد بود.

موارد بیان‌شده کلیتی غیرقابل چشم‌پوشی در انتخاب وزیر است، اما اگر می‌خواهیم وارد مصادیق و نفرات شویم و از این نگاه کل‌نگر خارج شویم، باید دو رجوع داشته باشیم. در ابتدا برنامه و سرفصل‌های آموزش و پرورش دولت پزشکیان را بخوانیم و بعد با مراجعه به رزومه و برنامه روی میز گزینه‌ها، دست به انتخاب بزنیم. مثلا اولویت دولت چهاردهم بحث تقویت مدارس دولتی اعلام شده است. باید دید در کنار یک برنامه مدون و تمام‌ساحتی، کدام یک از نفرات مدعی وزارت اختصاصا درباره این هدف‌گذاری صفحات جداگانه‌ای را در برنامه خود دارند. انتخاب و معرفی هر شخصی بدون ورق‌زدن برنامه‌هایش در آموزش و پرورش سلیقه‌ای و وابسته به جریان‌دهی برای انتخاب آن شخص است. پافشاری بر رزومه و سابقه نمی‌تواند انتخاب درستی را به همراه داشته باشد. کمیته معرفی انتصاب وزیر موظف است برنامه‌های گزینه‌های نهایی را رسانه‌ای کند تا بتوان در مرحله بعدی گزینه و مصداق وزارت را به پشتوانه برنامه و اصول مدیریتی او معرفی کرد، اما در این مرحله تأکید بر یک چهره قوی با رویکرد سیاست آموزشی خواهد بود و امیدواریم این کمیته که ترکیب امیدوارکننده‌ای هم ندارد مصلحت و خیر عمومی را مدنظر قرار دهد و اولین سنگ‌بنای تغییر و گام‌برداشتن در مسیر تحول را درست جاگذاری کند.

ادامه در صفحه ۱۰

خبر

ثبت بیش از ۹۰هزار حیوان‌گزیدگی

ایسنا: محمدرضا شیرزادی، رئیس اداره بیماری‌های زئونوز (بیماری‌های منتقله از حیوان به انسان) وزارت بهداشت با بیان اینکه از ابتدای سال جاری تاکنون هشت مورد ابتلا به هاری به‌دلیل گزش سگ در کشور گزارش شده، اظهار کرد: هنگامی که سخن از «هاری» به میان می‌آید، مرگ فرد مبتلاشده قطعی است؛ تاکنون هفت نفر از افرادی که به هاری مبتلا شده‌اند، جان خود را از دست داده‌اند و یک مورد دیگر نیز تست بزاق او مثبت است. هفت مورد از تعداد مواردی هاری گزارش شده که توسط سگ‌های ولگرد گزیده شده‌اند و یک مورد نیز توسط سگ گله مورد گزش قرار گرفته است.

وی درباره پراکندگی موارد هاری گزارش‌شده نیز به ایسنا گفت: در استان‌های مازندران و خوزستان هرکدام دو مورد و استان‌های خراسان‌رضوی، سیستان‌وبلوچستان، کرمان و یزد نیز یک مورد ابتلا به هاری گزارش شده است.

رئیس اداره بیماری‌های زئونوز وزارت بهداشت درباره موارد ابتلا به هاری در سال گذشته توضیح داد: میزان ابتلا به هاری در سال جاری نسبت به مدت مشابه در سال گذشته تفاوت ندارد. ۱۸ مورد ابتلا به هاری طی سال گذشته ثبت شده که تمام این افراد جان خود را از دست داده‌اند. مرگ فرد مبتلا به هاری قطعی است.

شیرزادی با بیان اینکه اغلب موارد حیوان‌گزیدگی در سال جاری «سگ‌گزیدگی» است، اظهار کرد: از ابتدای سال جاری، بیش از ۹۰هزار حیوان‌گزیدگی ثبت شده که ۸۰ درصد این موارد، سگ‌گزیدگی است. تمام افرادی که حیوان‌گزیدگی را تجربه کرده‌اند به مراکز وزارت بهداشت مراجعه کرده و اقدامات واکسن و سرم را دریافت کرده‌اند.

وی گفت: بیش از ۷۵۰ مرکز پیشگیری از هاری در کشور وجود دارد و تمام این مراکز به‌صورت ۲۴ساعته ارائه خدمت می‌کنند.

وی درباره وضعیت خدمات درمانی هاری گفت: اگرچه خدمات شست‌وشو، تزریق واکسن و سرم، گران هستند، اما مراکز پیشگیری از هاری این خدمات را به‌صورت رایگان انجام می‌دهند. اگر فرد مبتلا به هاری شود و به بخش آی‌سی‌یو منتقل شود باید هزینه خدمات درمانی را بپردازد.

رئیس اداره بیماری‌های زئونوز وزارت بهداشت با اشاره به گسترش نگهداری از حیوانات خانگی خاطرنشان کرد: کسانی که از حیوانات خانگی نگهداری می‌کنند باید از بیماری‌های منتقله از حیوان به انسان آگاهی کامل داشته باشند. صاحبان حیوانات خانگی باید بدانند که امکان انتقال چه بیماری‌هایی از حیوان به انسان وجود دارد.

جدول ۴۸۲۲ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- موضوع- سالخورده- رزمی‌کار فیلم خشم اژدها ۲- نوعی فوبیا- سرد مطبوع ۳- تکرار حرفی- همیشه- باغبانی که تاک پرورش می‌دهد ۴- به یکباره- ترانه خواب کودک- پرسش ۵- مسابقه اتومبیل‌رانی- از ظروف آزمایشگاهی- شیون ۶- نگاه‌کردن- آرایش‌شده- بله روسی ۷- اجداد- رشته باریک و دراز- مجرای اصلی عبور هوا در دستگاه تنفس ۸- نوعی پارچه نرم و پرزدار- آدرس ۹- از دو عنصر تشکیل‌دهنده نمک طعام- جانور تک‌سلولی- سوار بی‌همتا ۱۰- شهری در جنوب تهران- محله‌ای خوش‌آب‌وهوا در شمال‌شرق تهران- دزد ۱۱- دعای مستحبی روز جمعه- همپا- غلاف شمشیر ۱۲- از جنس آهن- فراوان- خطایی در هندبال ۱۳- رشوه‌خواری- حالتی مخصوص زن آبستن- از بازی‌های گروهی نوستالژیک ۱۴- آخرین سوره- رمانی مشهور از ساموئل بکت ایرلندی ۱۵- معادل فارسی پارکت- برآمدگی زمین- سیاهپوست

عمودی:

۱- شگفت‌زده- خدمتکار- واحدی برای اندازه‌گیری طول ۲- برنامه راهنمای توسعه شهر- از آفات درختان میوه- فیلمی در ژانر تریلر روانشناسانه به کارگردانی پل ورهوفن ۳- مفلوج- سرپرست جامعه اسلامی- درخور ۴- از عناصر چهارگانه- زاپاس- دیگر ۵- عاشق رودابه- اصطلاحی در بوکس- از نام‌های خرما در مراحل رشد ۶- طاقت- قسمتی از گوش- خنده‌رو ۷- حروف ادغام در زبان عربی- از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا ۸- برهنه- گازی در اتمسفر زمین- ترکیب آبی و قرمز- قورباغه ۹- پایتخت سیرالئون- لباس سنتی زنان ژاپنی ۱۰- ایفای نقش- رشوه‌دهنده- زاویه ۹۰ درجه ۱۱- ترس و وحشت- دستگاهی برای تهیه تصویرنوشته‌ها- عقیده ۱۲- سهل و ساده- مخفی- راز نهفته ۱۳- خطیب- ترکیب نیتروژن و فلز- پول ژاپن ۱۴- نفی عرب- نامی دخترانه- عنوانی برای پدربزرگ‌ها ۱۵- صادق و صمیمی- نام غلام سلطان محمود- زنجیره‌ای از صداهای جداگانه و پیاپی موسیقی

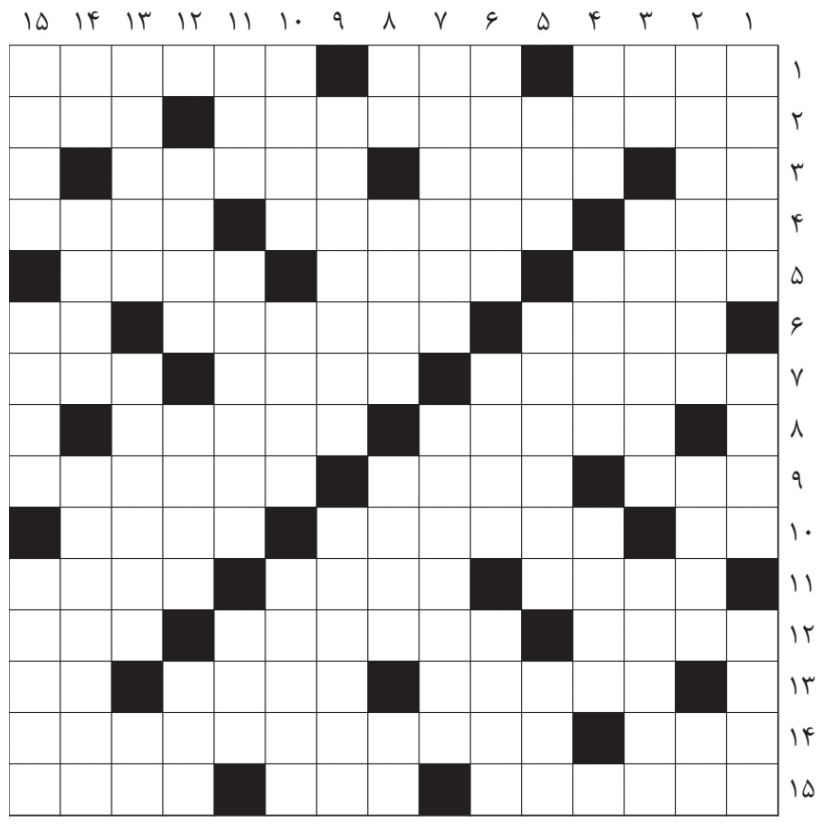

حل سودوکو ۳۸۱۷

۹	۴	۶	۳	۵	۸	۱	۷	۲
۲	۷	۱	۶	۹	۴	۳	۵	۸
۳	۵	۸	۲	۷	۱	۹	۴	۶
۸	۲	۵	۷	۱	۳	۴	۶	۹
۱	۳	۹	۴	۶	۲	۷	۸	۵
۴	۶	۷	۵	۸	۹	۲	۳	۱
۵	۹	۴	۸	۲	۷	۶	۱	۳
۷	۸	۲	۱	۳	۶	۵	۹	۴
۶	۱	۳	۹	۴	۵	۸	۲	۷

۴	۵	۱	۷	۲	۶	۸	۹	۳
۷	۲	۹	۳	۸	۱	۵	۶	۴
۶	۳	۸	۵	۴	۹	۲	۱	۷
۳	۷	۶	۲	۱	۸	۴	۵	۹
۸	۹	۴	۶	۵	۳	۷	۲	۱
۵	۱	۲	۴	۹	۷	۳	۸	۶
۹	۸	۵	۱	۷	۴	۶	۳	۲
۱	۴	۳	۸	۶	۲	۹	۷	۵
۲	۶	۷	۹	۳	۵	۱	۴	۸

حل جدول ۴۸۲۱

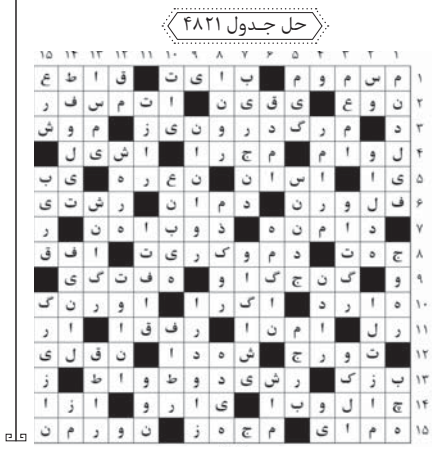

سودوکو سخت ۳۸۱۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۳		۴			۵			
				۹		۴	۷	
		۱		۶				۹
۵	۳						۲	
		۹				۶		
	۶						۹	۷
۷				۸		۹		
	۱	۸		۵				
			۴			۲		۳

سودوکو ساده ۳۸۱۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

			۷					۹
		۷		۲			۵	
۲	۹			۴	۸		۷	
				۶		۱		۲
۱			۴	۹	۷			۵
۹		۶		۱				
	۱		۲	۸			۶	۳
	۶			۷		۹		
۳					۱			